

P A R E R G A

EX

HISTORIA ET JURE PATRIO:

- I. Antiquissima est *Archi-Episcopi Coloniensis* Dignitas, & specialis Prærogativa, *Archi-Episcopo Romano Regi* primùm imponendi *Diadema Regium*,
- II. Eadem verò *Inaugurationis Cæsareæ* partes, hodiè cum *Moguntino* per amicabilem *Compositionem* communicatæ, *Eminentissimo Coloniensi* non ex *Jure tantùm Diocesano*, sed ipsâ etiâ *Lege publicâ & fundamentali*, *Jure* consequenter fortiori, *Tituloque illustriori* competunt.
- III. *Archi-Episcopus Coloniensis*, tanquàm *Archi-Princeps Elector Metropolitæ*, majorem præ se ferens *Dignitatis Eminentiam in Imperio*, quàm *Cardinalis in Ecclesia*, *titulum: S. R. E. Cardinalis S. Joannis ante Portam latinam*, *Jure* sibi competentem, hætenùs neglexit citrà vel minimum *Eminentia suæ* præjudiciùm.
- IV. *Archi-Præsules Colonienses* jam à *Sæculo XII.* specialiores antiquissimorum *Germaniæ Ducum* prærogativas, ac *Jura tam realia, quàm personalia*, *Augustissimorum Imperatorum* Beneficiis meritò sunt consecuti, nullis deinceps *Principibus novis*, post annum scilicet 1582. sive creatis, sive creandis, ipsâ *Auctoritate Cæsareâ* unquam amplius conferenda.
- V. Cum Reverendissimo atque Doctiss. *Ab Hillesheim* defendimus, specialem esse *Eminentissimi Electoris nostri Coloniensis* Prærogativam: quod etiâ ex legitimâ *S. R. I. Comitum* prosapia genitus, splendidissimo uti possit prædicato *Serenissimi. (Durchlaucht)*
- VI. *Hermannus* *Archi-Ep. Colon.* à *Leone IX. P.* primus fuit insignitus *Jure* tunc temporis maximè honorifico: *Nacco*, eù Equo festivo *Purpurâ* instrato, prælatâ *Cruce* vehendi solenniter per constitutas *Ecclesiæ Stationes*, teste *Bullario M. Tom. IX. p. 1.*
- VII. *Vicaria Summi Pontificis* *Jura* jam olim exercuere *Archi-Episcopi Colon.* pro genio ejusdem *Ævi*, *Jure* scilicet *Legationis Pontificiæ*, quæ primùm obvenisse constat *Arnoldo* *Archi-Ep.* ex Privilegio *Innocentii IV.* in *Lunig spicil. eccl. contin. I. p. 254.* — Vnde *Conradus* *Archi-Ep.* a. 1250. se *Sedis Apostolicæ Legatum*, primus scripsisse legitur in *Tabulis* apud *de Gudenus* in *Cod. dipl. Tom. III. p. 1116.*
- VIII. Hoc ipsum deindè *Jus* ad Posteròs continuatum, perpetuam tandem quasi ex semetipso procreavit *Dignitatem Legati nati sanctæ Sedis Apostolicæ*, quâ hodiè præfulget noster *Eminentissimus*, *glor. imp.*

- IX. Illustrissima adsunt Monumenta, quæ Archi-Officium illud: des *H. R. Reichs Erzkantler durch Italien*, Hæreditarium velût ac perpetuum penes *Sedem Coloniensem* jam inde à *Friderici I.* Ætate, usque ad *Caroli IV.* ævum fuisse evincunt, sub quo videlicet glorioso *Imperatore*, in A. B. ex hæcenus servatâ *Imperii Observantiâ*, solenniter agnitum fuit, ac Jure perpetuo firmatum;
- X. Vnde tantùm abest, ut ob deficientem Functionis exercendæ occasionem, *Imperatoribus* hodiè in *Germaniâ* nunquàm non commorantibus, ipsum *Jus* velût amissum existimari queat: id quod à Juris Rationibus planè est alienum, ut potius amplissima hæc Dignitas, Juraque honorifica *Archi-Cancellariatus* adnexa, *Eminentissimo Coloniensi* salva semper maneant, atque intemerata ferventur.
- XI. *Archi-Episcopo Coloniensi* in vniversa non solum *Italia*, sed præsertim in sua etiàm utut *Germaniæ* Provinciâ, absolutum competit *Jus primæ Sedis* post summum *Pontificem* æquè ac augustissimum *Imperatorem*, ipso *Moguntini* Jure *primæ Sedis per totam Germaniam*, non attento.
- XII. In antiquissimis *Imperatorum Electionibus*, *Archi-Episcopum* Colon sublimi quâdam ac præcipuâ ut plurimùm Auctoritate inter cæteros *Principes Germaniæ Proceres* polluisse, ipsis *Electionum Augustalium* historiis evincimus:
- XIII. Id quod mirum videri nequit in *Metropolita* ejus Provinciæ, in quo Regium erat *Archi-Solium*: in *Regis electi Inauguratore*: in *Archi-Cancellario* Imperii: in ipso demùm *Archi-Principe*, vivis toties *Imperatoribus* in partes moderandi *Regni* vocato, teste *Lamberto Schaffnab.* ad a. 1063. p. 719. & *Adamo Bremensi*, in hist. eccl. L. III. C. 36. p. 45. nec non *Cæsario Heisterb.* in vita S. Engelb. a *Gelenio* illustratâ. C. 5. p. 81.
- XIV. *Ecclesia Coloniensis* modò *Constantini M.* Ætate, Seculo IV. ineunte, floruit sub *Materno* Ep. quem *Concilio Arelatensi* a. 314. interfuisse constat ex Nicol. *Sammartbani* Gallia Xii Tom. III. p. 621.
- XV. *Episcopatum Coloniensem* Ætate *Caroli M.* & *Leonis III. P.* circa finem Seculi VIII. sub *Hildebardo* in *Archi-Episcopatum* non tam primùm fuisse evectum, quàm potius Jure perpetuo restauratum, sustinemus cum doctissimo *Pagi* in Crit. ad Baron. ad 794. p. 398.
- XVI. *Metropolim Coloniensem*, *Primatus Trevirensi*, nullo tempore subjectam, modò jam Seculo X. *Primatus honore* extitisse decoratam, demonstramus ex Diplomate Pontificio *Ecclesiæ Magdeb.* de a. 968. in *Lunig.* spicil. eccl. P. I. Fort. Anh. p. 16.
- XVII. Vti *Metropolitanæ Electoralis Ecclesiæ Col. Prælati & Archi-Capitulares* collectivè considerati, velût vnitæ *Gentis Columnæ*, vnum constituunt atque primarium *Reipublicæ Statuum* Corpus, ita tanquàm majora *Archi-Diæce-*
seos

seos Luminaria, ceu perpetui Eiusdem *Advocati & Protectores*, illustriorem præ se ferunt *Cleri primarii* speciem, illustriora inde etiã *Cleri jura* meritò vindicantes.

XVIII. Horum tanquã *Patriæ Procerum* atque *Electorum* splendida, quẽs insigniti refulgent, *Insignia*, rectè supponunt absolutam *propriæ Dignitatis* prerogativam.

XIX. Eiusdem *Archi-Basilicæ Presbyteri Cardinales*, integris jã VII. seculis, sublimi, ut hactenùs neglecto, jure gaudent divinum celebrandi Officium cum *Mytrâ & Sandaliis*.

XX. Unde erronea adparet aliquorum opinio, hodiernam *Presbyterorum Metropolitanorum* Prærogativam & Dignitatem quasi adolescentulam, vno vix seculo esse natam.

XXI. Eisdem porrò tanquã vera atque legitima *Archi-Capituli Membra*, tam *Sede* occupatã quã vacante, in juribus quibuscunque Capitularibus exercendis, non *Voti* tantum *activi*, sed etiã *passivi* per se habiles, ac vel ad utrumque haud minùs esse qualificados, nulli dubitamus.

XXII. Illustrissima *Germaniæ Archi- & Capitula* majora, Sedibus vacantibus, veros in *Corpore* summosque repræsèntant *Imperantes*, omnibus & singulis proportionatæ *Majestatis* Juribus ipso facto absolutè gaudentes:

XXIII. His tanquã primariis *Provinciarum* suarum *Ordinibus*, *Principumque Imperii Electoribus*, per Constitutiones *Innocentii XII.* à *Leopoldo Imp.* non nisi sub certis *Conditionibus* rati habitas, nullatenùs ademtum fuit, nec vel adimi potuit Jus, honestas futuris *Ducibus* suis, circã *Regimen civile*, proponendi *Capitulationes*.

XXIV. Pro Coronide: nùm *Archi-Capitulum Moguntinum* Archiepiscopo non existente, *Directorium Comitiale* exercendi Jus habeat citra præjudicium *Eminentissimi Colonienfis*, idem cum *Trevirensi & Saxone* prætendentis? Exercitii gratiã *Problema* esto.

DE

Specialioribus Archi-Principum S. R. I. Electorum
Juribus ac Prærogativis.

- I. Primum inter *Germaniæ Proceres* Locum jã olim occuparunt *Archi-Principes*, qui ob summos, quẽs præerant *Ducatus*, præcipuasque *Provincias* ipsis conceditas, *Cæsarea & Imperii* gerebant *Archi-Officia*, potiori sensu hodieque perpetuo jure *Electores* dicti.
- II. Hi itaque augusti *Imperiales Novemviri* in ipsis S. Imperii R. G. *Legibus publicis*, rectè prædicantur tanquã nobilissima *Pars Corporis Cæsarei*:
Bases

Bases & Columnas immobiles Imperii: Candelabra in Unitate Spiritus ad illuminandum s. Imperium lucentia: supremi Patres atque Imperii Senatores, Cæsareæ Sublimitati in partem sollicitudinis constituti.

- III. In signum augustæ *Electorum* Dignitatis ac Prærogativæ, in *Litteris præfertim Cæsareis, Ecclesiastici* communiter unferre liebe *Wesen*, *Seculares* verò, unferre liebe *Oheimbs*, aut simili Cognationis quasi ac vel Affinitatis nomine, meritò salutantur.
- IV. In sacratas *Archi-Principum Electorum* personas, ipsis *Liberarum Gentium Regibus* æquiparatas, verosque tanquàm *Imperantes*, Belli, Pacis, Fœderum, atque Legationum juribus gaudentes, æquè ac contra augustissimum *Imperatorem*, admittitur Crimen *læsæ Majestatis*.
- V. *Electorum Ambasiadores*, Charactere repræsentatio instructi, tanquàm *Legati primi Ordinis*, vnà cum *Excellentiæ* prædicato, Regiis vtuntur honoribus.
- VI. Vnde in *Aula Cæsarea*, ac vel solennibus aliis *Imperii Conventibus*, tanquàm *Ambasiadoribus Regiis* æquales, jure præcedunt singulos *Liberarum Rerumpublicarum* quàm talium *Legatos*.
- VII. Immò nec ipsis cedunt sine discrimine *Principibus* in persona præsentibus, frustra hucusque contra protestantibus.
- VIII. *Electoribus ecclesiasticis* æquè ac *secularibus*, tanquàm nobilissimis *Germaniæ Archi-Principibus*, ante omnes & singulos sine exceptione *Gentium exterarum Ambasiadores*, in propriis *Aulis* suis absolutè competit *Jus primæ Sedis*.
- IX. Eminentissimi *Electores Metropolitæ*, salvà veneratione debità, piæ quasi fœcordiæ videntur accusandi, quod titulum *Serenitatis* (*Durchlaucht*) Eisdem æquali Jure, in ipsà *Legum Imperii* analogià fundato, cum *secularibus* competentem, nec statim ab initio vindicaverint, ac vel hætenùs neglexerint.
- X. *Imperatorem, Regemve Romanorum* eligendi Jus, ad solos & singulos pertinet *Archi-Principes Novemviros*, utut nec investitos, nec confirmatos, aut non vocatos, cæteris omnibus *Imperii Ordinibus* jure perpetuo exclusis.
- XI. Vnde & *Jus capitulandi* reatè vindicatum ab *Electoribus*, frustra in Controversiam vocatur à *Principibus Imperii*.
- XII. Ipsæ verò *Principum* Protestationes, in *Electione Imperatoris Matthiæ* jam primùm desuper exhibitæ, velut inefficaces, meritò accensentur seroventibus.
- XIII. Nec obstante *art. VIII. §. 3. J. P. O. Electores* vel minimè obligantur ad prætensam *Capitulationem perpetuam*.
- XIV. Augustissimus *Imperator* impedire nequit *Electores*, quominùs *Eodem* vivo atque invito, *Regem Romanorum* eligere valeant, ceù futurum *Troni Successorem*,

- XV. Falsum est, quod in *Speculo Saxonico* C. 27. §. 3. & in *Suevico* L. 1. C. 29. §. 3. legitur: olim scilicet vtrique & *Moguntino* & *Palatino* conjunctim competiisse ipsum ad *Electionem Cesaream* convocandi Jus.
- XVI. In A. B. c. 9. §. 3. *Telonia Electoribus* non tam primùm, ac vel de novo concessa, quàm potius longissimo tempore jam possessa, Jure perpetuo iuere confirmata.
- XVII. Id quod idem de *Capite* X. A. B. quò ad *Jus Auri Argentique monetas cudendi*, firmiter adierimus cum *Ludewigio* ad A. B. p. 886.
- XVIII. *Electores* citra auctoritatem *Cesaris*, Eiusve Consensum, omninò liberè, si visum fuerit, solennes instituunt *Conventus* (*Kurfürsten-Täge*) quibus admittendæ *Legationis Cesareæ* nulla incumbit Obligatio.
- XIX. Prærogativis, quæis *Electores* præ aliis gaudent *Imperii Principibus*, non minimam quoque hanc adscribimus: quod pro *Investituris Feudorum suorum Electoralium*, confirmandisque *Privilegiis* ab omni *Exsolutione Laudemii*, *Xeniorum*, & *Taxæ* per omnia sint immunes.
- XX. Singuli etiàm præcipuâ pollent Auctoritate, duos in *supremo Camerali* *Judicio* præsentandi *Adsesores*, ceù perpetuos atque *togatos Imperii Senatores*.
- XXI. Inter fulgentissima *Archi-Principum Novemvirorum* Jura recensemus denuò *Jus extremi Resortûs*, ceù *Privilegium de non appellando*, Eisdem absolutè adeò atque illimitatè competens, ut nec ipso *non Vsu*, nec longissimâ quavis *Consuetudine* contrariâ, vnquam possit aut potuerit intercidere.
- XXII. Vti *Imperator* in gravioribus *Imperii* negotiis, licet moram non patientidus, *Electorum* subinde *Consiliis*, ità demùm quoque absoluto *Eorum* indiget *Consensu*.
- XXIII. Vnanimis omnium & singulorum *Electorum* collegialiter *Congregatorum* *Consensus* totiès desideratur, quotiès *Jus Stapulæ* ac nova *Vectigalia* in *Imperio* concedenda, seu vetera augenda fuerint aut proroganda.
- XXIV. *Comitialis Statuum* *Consensus* ad erigendum novum *Imperii Electoralium* requisitus, ità intelligendus est, ut majora vtriusque & *Principum* & *Civitatum* Collegii suffragia, accedente etiàm *Ratificatione Cesareâ*, non sufficiant, sed *Vota* quoque majora *Collegii Electoralis* absolutè sunt necessaria.
- XXV. *Electo* *Electorum secularium* jam possidens, adhuc tanquàm proximus *Agnatus* in alio succedere, consequenter vno eodemque tempore duos *Electo-ratus* simul possidere potest:
- XXVI. Num verò in *Electione Regis Romanorum*, aliisve *Imperii* Negotiis publicis, *duplici* quoque *Suffragio* gaudeat? *Exercitii* causâ pro & contra defendimus.

